

Bramy do atrakcji Kaszub

JUSTYNA LISIUS

Region gościnny, bogaty kulturą i tradycją, atrakcyjny dla wypoczynku i rozwoju turystyki.

Tak brzmi hasło propagujące walory przyrodnicze, kulturowe i krajo-brazowe Kaszub, głoszone w ramach projektu Kaszubski Pierścień. Jest to zrodzona w 2003 roku inicjatywa wspólnej promocji regionalnej pięciu powiatów kaszubskich: bytowskiego, chojnickiego, kartuskiego, kościerskiego i lęborskiego.

Koordynowanie projektu powierzono w 2007 roku powiatowi kartuskiemu, a wykonania podjęło się Stowarzyszenie Turystyczne Kaszuby – Lokalna Organizacja Turystyczna. Wniosek o dofinansowanie projektu zyskał uznanie Zarządu Województwa Pomorskiego i został zasilony kwotą ponad 14 mln zł z Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-13.

To, co wyróżnia

– Promocja każdego z powiatów z osobna nie przyniosłaby takich efektów jak działanie kompleksowe, ułatwiające identyfikację regionu – uważa Wojciech Okroj, koordynator projektu o skomplikowanej, ale wiele mówiącej nazwie: Zintegrowany System Informacji Turystycznej: Budowa Centrów Informacji Turystycznej – Bramy Kaszubskiego Pierścienia wraz z kampanią promocyjną. Przekonuje, że identyfikacja Kaszub na Pomorzu jest możliwa dzięki wielu symbolom. Czarno-złote barwy flagi i czarny gryf w herbie są tym, co scala i określa Kaszubów, ich przynależność do danego miejsca oraz wskazuje na

Kaszubski Pierścień to inicjatywa wspólnej promocji regionalnej pięciu powiatów kaszubskich. Spotkaniu przewodniczy starosta kartuski Janina Kwiecień. Fot. Justyna Lisius

ich odrębność. Symbolika ułatwia charakterystykę danego obszaru. Budowaniu wizerunku regionu sprzyjają także walory kulturowe, historyczne, przyrodnicze czy etnograficzne. Gdy takich wyróżników jest wiele, jak to ma miejsce w przypadku wspomnianych pięciu kaszubskich powiatów, pozostaje tylko dobrze je wykorzystać. Obecnie, w sprzyjających warunkach partnerstwa w ramach Europy Regionów, kładzie się nacisk na kultywowanie działalności twórców ludowych, naukę języka kaszubskiego, powrót do tradycji i zwyczajów. Umiejętne prezentowanie potencjału, którym dysponują Kaszuby, powinno przyczynić się do wzrostu znaczenia tego regionu w Polsce.

Nazwa projektu nawiązuje do tradycji, do wspólnej historii i symboliki kaszubskiej. Pierścień kojarzy się Kaszubom przede wszystkim z sygnetem księcia Świętopelka Wielkiego, najwybitniejszego władcy Pomorza Gdańskiego (niedawno elementem wizerunku Kaszub stał się także, odsłonięty 22 sierpnia br., jego pomnik). Z postacią księcia, symbolem kaszubskiej dumy i siły, związana jest niezwykła historia. Pierścień

Świętopelka odnaleziono w bagnistym gruncie na pograniczu Kujaw i Wielkopolski po ponad sześciuset latach. Lilia widniejąca na sygnecie, nazywana też „odwróconą kotwicą”, symbolizuje czystość, niewinność, nadzieję oraz majestat i chwałę. Historię pierścienia Świętopelka można w pewnym stopniu próbować porównywać z rezultatem, jaki ma przynieść budowa bram Kaszubskiego Pierścienia. Kształtowanie wizerunku jest jednak procesem długofalowym, a oczekiwane efekty będą widoczne dopiero po upływie jakiegoś czasu.

– Tworzenie wspólnego wizerunku zależy w głównej mierze od środków, jakimi dysponuje dany region. Na Kaszubach nie brakuje czynników, które mogą przyczynić się do ich promocji – zapewnia Wojciech Okroj. Zachwycają swym pięknem malownicze jeziora: Wdzydzkie, Charzykowskie i Raduńskie. Często odwiedzane są liczne obszary leśne, unikatowe zabudunki architektury sakralnej, zespoły pałacowe i dworsko-parkowe, np. w Kościerzynie czy Leźnie. Zamki w Bytowie, ruiny Zamku Kiszewskiego w Starej Kiszewie koło Kościerzyny i zamek w Lęborku przyciągają

turystów. Wabią swą wyjątkowością zabytki techniki, ruiny wyrzutni rakiet z czasów II wojny światowej w Łebie czy młyny wodne. Na obszarze Kaszubskiego Pierścienia znajdują się liczne miejsca objęte ochroną: dwa parki narodowe, 50 rezerwatów przyrody, pięć parków krajobrazowych czy ponad 650 pomników przyrody. Tereny objęte projektem obejmują także miejsca pielgrzymkowe (m.in. Sianowo, Wiele). Wizerunek Kaszub tworzą też znane osoby związane z regionem: pisarz i działacz kaszubski, badacz folkloru i języka kaszubskiego Florian Ceynowa (1817-1881), poeta, dziennikarz i autor hymnu kaszubskiego Hieronim Derdowski (1852-1902), historyk mediewista, profesor Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu Gerard Labuda (1916-2010) czy popularne aktorki Danuta Stenka, Marta Żmuda-Trzebiatowska i Ewa Gawryluk.

Po co pierścień na Kaszubach?

Kaszubski Pierścień powstał w nawiązaniu do głównych tras komunikacyjnych przebiegających przez województwo pomorskie. Swym zasięgiem obejmuje szlaki przedziejowe, drogi historyczne i turystyczne. Bramy Kaszubskiego Pierścienia łączą go z regionami granicznymi. Są zarazem punktami informacji turystycznej zlokalizowanymi w 12 miejscowościach: Chmielnie, Chojnicach, Czarnej Dąbrówce, Czersku, Garczynie, Kartuzach, Kolczygłowach, Lęborku, Łebie, Miastku, Wielu i Wilczych Błotach.

Jak wyglądają i jaką funkcję pełnią punkty informacyjne? O to pytam kierownika projektu Gabriela Lisius. Wyjaśnia, że bramy mają witać turystów przyjeżdżających na Kaszuby, pełniąc funkcję informacyjną i promocyjną z wykorzystaniem najnowszych technik multimedialnych. Każdy punkt będzie składał się z części informacyjnej, czyli punktu obsługi klienta, z części wystawienniczej, prezentacji multimedialnej i zaplecza socjalnego.

Z zewnątrz bramy mogą wyglądać inaczej, wspólna jest koncepcja umeblowania i kolorystyka wnętrza. Fot. Justyna Lisius

Z zewnątrz bramy mogą wyglądać inaczej, wspólna będzie koncepcja umeblowania i kolorystyka wnętrza.

Harmonogram tworzenia Pierścienia obejmuje kilka etapów.

- Obecnie zakończono budowę bram usytuowanych przy punktach informacji turystycznej w Chmielnie, Garczynie i Kolczygłowach. Wszystkie budynki zaadaptowano do nowych potrzeb i wyposażono w meble oraz sprzęt komputerowy i multimedialny. W tym roku planowane jest zakończenie budowy i dostawa wyposażenia do centrów informacji turystycznej w Chojnicach, Czersku, Kartuzach, Łebie, Starej Kiszewie, Wielu i Wilczych Błotach. W 2011 roku planuje się zakończenie prac w Lęborku, Miastku i Czarnej Dąbrówce – informuje Gabriela Lisius i dodaje, że aby Kaszubski Pierścień przyniósł oczekiwane korzyści, musi być także odpowiednio promowany.

- Przygotowywana jest kampania wizerunkowa obszaru Kaszubskiego Pierścienia. Pod koniec bieżącego roku i na początku przyszłego ukończymy druk materiałów promocyjnych. Powstanie też portal turystyczny, który będzie kompatybilny z portalem turystycznym województwa pomorskiego.

Na pytanie o korzyści płynące z Kaszubskiego Pierścienia Gabriela Lisius odpowiada, że jest szansą na

rozwoj gospodarczy województwa pomorskiego, napływ turystów czy poprawę komunikacji. Gwarancją sukcesu są wspólne cele i zamierzenia, przekładające się na współpracę w zakresie spójnej kampanii promocyjnej operując konkretną, ujednoczoną informacją regionalną. Inwestycja zwiększy liczbę materiałów reklamowych o regionie, poprawi turystom komfort pobytu na Kaszubach, rozwinie turystykę i ułatwi dostęp do usług. Realizacja projektu to jednocześnie stworzenie 14 nowych miejsc pracy (w Garczynie zatrudniono już jedną osobę), promocja Kaszub w kraju, ale też monitoring i statystyka ruchu turystycznego na Kaszubach czy rozwój i promocja imprez o charakterze folklorystycznym.

Symbolika ukryta w pierścieniach

- Bramy Kaszubskiego Pierścienia mają na początek sprzyjać szeroko rozumianej współpracy między powiatami – stwierdza Gabriela Lisius.
- Pierścień, atrybut władzy księcia kaszubskiego, symbolizuje więź między władcą a ludem. Warto powiązać ukryte w symbolice przesłanie, jakie niesie sygnet Świętopelka, i misję, która przyświeca tworzeniu Kaszubskiego Pierścienia: „Kaszuby to region gościnny, bogaty kulturą i tradycją, atrakcyjny dla wypoczynku i rozwoju turystyki”.

Parafrazując słowa Ryszarda Kapuścińskiego: „Podróż przecież nie zaczyna się w momencie, kiedy ruszamy w drogę, i nie kończy, kiedy dotarliśmy do mety. W rzeczywistości zaczyna się dużo wcześniej i praktycznie nie kończy się nigdy, bo taśma pamięci kręci się w nas dalej, mimo że fizycznie dawno już nie ruszamy się z miejsca”, można życzyć pomysłodawcom projektu, aby wizyta na Kaszubach była nie tylko odnotowanym wzrostem ruchu turystycznego, ale przede wszystkim dobrze zapisała się w pamięci odwiedzających i w wizerunku Pomorza. ■